

HEGE SUNDT

God oppfølging – gjør veien lettere!

Presentasjon av Organisasjonen for barnevernsforeldre (OBF), en interesse- og støtteorganisasjon for foreldre som har barna sine plassert av barnevernet.

Hege Sundt

Sosionom med master i sosialt arbeid, prosjektleder i Organisasjonen for barnevernsforeldrene
hegesun@online.no

BAKGRUNNEN FOR etableringen av Organisasjonen for barnevernsforeldre var at foreldre i ulike sammenhenger hadde gitt uttrykk for at de ønsket en egen organisasjon for foreldre som har barna sine plassert i barnevernet. De har også til felles at de ønsker å arbeide for et bedre barnevern. Foreldrene ønsket en organisasjon som skal være en møte-

plass for foreldre i samme situasjon, men også at organisasjonen kan tilby ulike former for foreldrestøtte og jobbe interessepolitisk for et bedre barnevern. Foreldrene ønsket at deres erfaringer må komme frem tydeligere når barnevernet diskuteres. En tilsvarende organisasjon finnes i Danmark, ForældreLANDSforeningen, (www.fbu.dk).

I februar møtte OBF statsråd Solveig Horne og ga innspill til arbeidet med foreldrestøttende tiltak. Fra venstre: statssekretær Maria Hoff Aarnes, leder av OBF Kathrine Seim, nestleder Benedikte Breivik, Statsråd Solveig Horne og styremedlem Anne Grethe M. Hirsch.

Fra desember 2011 møttes en gruppe foreldre fra Oslo-området og noen støttespillere for å diskutere etableringen av organisasjonen. Støttespillere har vært professor Tor Slettebø ved Diakonhjemmets Høgskole, Elisabeth Haugseth fra Foreldre-støtten/Bymisjonen i Oslo, Marit Sanner, leder av Forandringsfabrikken, og Hege Sundt. Gjennom Mental Helse og ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering fikk OBF i 2013 bevilget penger til oppstart og etablering av organisasjonen. I forlengelsen av dette er det blitt holdt informasjonsmøter for foreldre flere steder i landet, og det er etablert en egen webside (www.barnevernsforeldrene.no). Det har vært kontakt med embetsverket i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Bufdir, barneverntjenester og andre organisasjoner.

Selve stiftelsesmøtet ble avholdt i november 2013, hvor det også ble holdt kurs i brukermedvirkning. Det valgte styret består av foreldre fra hele landet som har eller har hatt barn i fosterhjem eller på barnevernsinstitusjon.

Driftstilskudd

For 2014 har OBF fått statlig driftstilskudd fra Bufdir, hvilket gjør det mulig for OBF å etablere et kontor i Oslo og ha en ansatt i 50 % stilling. Det skal arrangeres flere informasjonsmøter rundt i landet for foreldre og ansatte i barneverntjenesten. Spesielt ønsker vi mer kontakt med foreldre i Midt- og Nord-Norge. Arbeidet med å etablere lokallag har så vidt påbegynt på fire steder i landet.

Kurs for foreldre

I slutten av april arrangerte OBF et kurs i brukermedvirkning og samvær for for-

eldre som har barn plassert av barnevernet. Her deltok rundt 40 foreldre fra hele landet. Arrangementet ble finansiert av midler fra Mental Helse og ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering. Det faglige innholdet stod Tor Slettebø, Diakonhjemmets Høgskole og klinisk barnevernspedagog Grete L. Moen for. I tillegg deltok styret i OBF og prosjektleder. Kurset ble evaluert positivt av deltakerne. De fremhevet betydningen av å få mer informasjon og relevante kunnskaper, men også muligheten til å kunne utveksle erfaringer med andre foreldre i samme situasjon var særdeles viktig for mange. For flere var dette første gangen de møtte andre foreldre som hadde opplevd det samme som dem selv. Neste kurs med samme tema skal arrangeres i oktober.

Rådgivning og utarbeidelse av håndbok for foreldre

I dag kan OBF tilby rådgivning per telefon og epost fra en med barnevernfaglig kompetanse (prosjektleder). Foreldre kan også tilbys støttesamtaler fra foreldrene som sitter i styret, dvs. foreldre med tilsvarende erfaringer som dem selv. Vi jobber også med å få tilknyttet en jurist til denne rådgivningstjenesten.

Ut fra de henvendelser vi har hatt til nå, ser vi at det er et stort behov for informasjon til foreldre når barna deres blir plassert. Det gjelder informasjon om barnet, informasjon om de økonomiske konsekvensene ved en omsorgsovertakelse, om samvær, tilsyn under samvær, om samarbeid med fosterforeldre og barneverntjenesten, hvilke forventninger barneverntjenestene stiller til dem, og ikke minst hvilke rettigheter de har som foreldre. Mange foreldre opplever at det er vanske-

lig å få kontakt med barneverntjenesten, og at det er ikke tilstrekkelig samarbeid i forkant av samværene.

OBF har fått prosjektmidler fra Bufdir til å utarbeide en håndbok for foreldre som har barna sine plassert. Denne skal utarbeides med utgangspunkt i temaer som kommer inn på rådgivningstjenesten og i den kontakt OBF har med foreldre.

Samarbeid

OBF ønsker å bli oppfattet som en seriøs støtte- og brukerorganisasjon. Vi skal sammen jobbe for å støtte foreldre som har eller er i ferd med å få barna sine plassert av barnevernet. Ved å lytte mer til foreldrenes erfaringer, har vi tro på at vi kan utvikle et bedre barnevern. Det er allerede etablert et samarbeid med Kirkens Bymisjon og Foreldrestøtten, Landsforeningen for barnevernsbarn, Forandringsfabrikken NOBO og Norsk Fosterhjemsforening. Vi er også åpne for samarbeid med andre.

Foreldrestøttende tiltak

Når et barn blir tatt under omsorg av barnevernet, skal barneverntjenesten følge utviklingen til barnets foreldre nøye, blant annet med tilbud om veiledning og oppfølging (jf. barnevernloven § 4-16). Det blir dessverre ikke alltid gjort, og vi ser at det er store variasjoner i hvilke tilbud foreldre får.

Forskning har vist at hjelp til foreldre til barn plassert av barnevernet, bidrar til at foreldrene blir bedre samværsforeldre og samarbeidspartnere (NOU 2012:5). De

siste årene har det blitt satt mer og mer fokus på foreldrene til barn som plasseres av barnevernet. Barne- og likestillingsdepartementet ga i 2009 ut en veileder: Oppfølging av foreldre med barn/ungdom plassert i fosterhjem eller på institusjon. Vi er usikre på hvor aktivt denne veilederen blir brukt.

Som en av sine viktigste saker har OBF bedt myndighetene om at det i 2014 skjer en lovendring i barnevernloven som gir foreldre rett til en støtteperson. Dette er allerede lovfestet i Danmark. Støttepersonen må tilbys med én gang barneverntjenesten vurderer en omsorgsovertakelse. Alle foreldre må få tilbud om dette. Foreldre må få velge denne personen selv. Barneverntjenesten må betale for støttepersonen, og denne må kunne være til stede for foreldrene så lenge de har behov for støtte. I tillegg har OBF bedt om at det i 2014 tilbys kurs i hele landet for foreldre med barn i fosterhjem/institusjon, tilsvarende det kurset som blir holdt av Bufetat, fosterhjemstjenesten i Kristiansand fra 2006.

I februar møtte vi statsråd Solveig Horne og ga innspill til departementets arbeid med foreldrestøttende tiltak. OBF er derfor svært glad for at det i revidert nasjonalbudsjett er foreslått å bevilge 6,9 millioner kroner til familievernnet for å bedre tilbudet om foreldreveiledning etter omsorgsovertakelse, og gi bedre støtte til foreldrene ved samvær med barna.

Ut fra egne erfaringer vil foreldre gi innspill til god oppfølging etter plassering.

Faktaboks:

Organisasjonen for barnevernsforeldre (OBF), har som formål å samle, støtte og være et talerør for foreldre som har eller har hatt barna sine plassert av barnevernet, eller er i ferd med å få det. OBF skal arbeide for å heve kvaliteten på barnevernet i Norge.

- Organisasjonen skal arbeide aktivt for å;
- Bidra til at barn i barnevernet får det bedre.
- Forbedre barnevernsforeldres rettigheter og tilbud.

- Bedre forståelsen for at det i enhver plassering etableres godt samarbeid mellom foreldre, fosterforeldre og barneverntjenesten.
- Skape positive holdninger i barnevernet og samfunnet om barnevernsbarn og barnevernsforeldre.

I tillegg skal OBF:

- Samarbeide med andre organisasjoner med tilsvarende målsettinger.
- Være samlingspunkt og nettverk for barnevernsforeldre.

OBF har en strategiplan for 2014, se www.barnevernsforeldrene.no